

בעוה"ש"ת

ספר
מלחמות
השם

חלק י"א

בו יבוארו המכשולות הגדולות
בענין הכפרות

קול קורא'ס ומאמרים בעניני חיזוק הדת שיצאו לאור בבתי
מדרשים וישיבות ובכתבי עת

יוצא לאור על ידי

הוצאת אמונה - ברוקלין יצ"ו - שנת תשנ"ג

וויכטיגע מודעה

פון היימישע קונסומער יוניאן ברוקלין נ.י.

די געבלאפטע כפרות

מיר ווילן אויפמערקזאם מאכן דעם ברייטן ציבור, נאך די גרויסע אנשטרענגונגען וואס עס ווערט געמאכט צו גיין שלאגן כפרות, און די נשים צרקניות שלעפן זיך מיט קליינע קינדרער צום בוטשער סטאר צו שלאגן כפרות, און אויך נאכרעם וואס פאר די כפרות ווערט גענומען א טייערע פרייז, גיבן די בוטשער לייט און אויך פון די גאר היימישע און חסידישע בוטשערס, די זעלבע כפרות פאר פילע מענטשן וועלכע אלע שלאגן אויף די זעלבע עופות וואס אנרערע האבן שוין געשלאגן, („אויסגעקלאפטע הושענות“).

רעריבער טועהן מיר מוחה זיין אויף די אומרערהערטע שרעקלעכע עוולך פון גונב זיין דעם דעת הקהל, און באשווינדלען דעם ברייטן עולם, און ראס אינמיטן פון די הייליגע ימי תשובה, און מיר ווענרן זיך צו דעם ברייטן קהל, אויב איר ווילט האבן א אמת'ע כפרה מאכט זיכער ווי אויך א גאנץ יאהר אז די שחיטה פון דעם בוטשער בא וועמען איר קויפט אז איר באקומט ראס פארוואס איר באצאלט און איר ווערט נישט באשווינדלט.

בכבוד רב, היימישע קאנסומער יוניאן.

אדם

כלל קמד הלכות זייב

חיי

162

ד' (ז) כבר נהפשמ המנהג לעשות כפרות בעיה"כ דהיינו שלוקחין תרנגול וזר לחור ותרנגולת לנקבה ולמעוברת ב' דהיינו תרנגול שסא הולך זכר ותרנגולת דאפילו אם הולך נקבה יהכפרו שניהם היא והולך בא' (ח) ואפילו ב' בני אדם יכולים ליקח כפרה א'. ויש לוקחים למעוברת ב' תרנגולות ותרנגול אחד ואכנס אף שבמה נאונים כתבי מנהג זה מ"ם מה שנשרש בלב החסון שכל כפרת יוה"כ הולח בזה וכמעט שכפרות ואבילה מצה נחשב להם למצוה א' וטובים שאין להם כפרה ביוה"כ אם לא בתרנגול ועי"ז באים לירי איסור נבלה ח"י שדוחקין וא"ו בקהלת נדולות והשוחטים ניעורים כל הלילה בפנים ועופים (ט) ואינם מרנשים בסבין ואי לדידי צייתי ואינם רוצים לבטל מנהג זה (י) טוב יותר היה להם על ראשיהם במעות כמי שכבר נדרש בלב עמי הארץ שאם א"א להם להשיג תרנגול אוי מסבבין במעות שבאמה כן מצינו במנהג (יא) קדמונים שהיו מסבבין בורעים (כמס' כמ"א נכס רש"י נכנסת פ"א) ותחשב להם לצדקה ושלא היו נבשלים באיסור נבלה ח"י ומכ"ש לפי מנהג הנבון ליתן הכפרות לעניים (יב) או למרחץ וליתן המעות לעניים וכו' שיכול ורוצה סן המוכתר אוי יקרא להשיחם (יג) לביתו באשמורת הבוקר ויהיה תוכף לסמיכה שחיפה אבל לא יחשוב שזהו כפרתו אלא יחשוב שכל מה שעושין לעוף הזה הכל היה ראוי לכא עליו (כענין ככיוונת נקרבנות) והקב"ה ברחמי עבד החשיבה שעשה הופך הגורה ונתקיים דונמתו בעוף הזה (כענין סכ' כרמץ רש"י לך לך נענין הליכה אנרכס) גם זיהרו שלא ידקדקו אחר כפרות לבנים וכבר נהפשמ בין הגשים שאין לוקחין אחרים רק דוקא לבנים ומתדרין אחריהם ונוהגין ביוקר והוא מדרבני האמורי וחק לעי"ז לכן זיהרו בזה אלא שאם מסילא יבא לירו לקנות במקח שאר הרנגולין יקנה איתו ולא יאמר כלום והמנהג לזרוק בני מעיהם לפי שנונים מן הגזל ובני המעיים הם הכלים הראשונים שמקבלים הגזל לכן מרחיקים עצמן מלאכלם כדי ליתן אל לבי להרחיק עצמו מגזל :

תוספות חיים

(י) טוב יותר.

וכ"ס דיוכל ליקח שאר בע"ח כמו דגים. וכ"כ נס"י יענין דאס לא מלא בע"ח יקם לכו"ס מנ"א וש"ס. וכן הכנו עכשיו כנפש מקומות חס טוב יותר. ויפין כשמכנס אל' ראשו ככונת כי להדגים אין להם גביעם ושיניכס מקוחות חמיד כדי שיחטירו עי"ז עינא מקומת דענינא לרחם עלינו: (יא) קדמונים. סוטהו פלוז ושלחו אלי. א"ר וסמ"ג:

געבליאפטע כפרות — כפרות שלאָגן בחנם

אין שו"ע (סי' תר"ה) זאָגט דער רמ"א ונהגו ליתן הכפרות לעניים או לסדוקן במתן שנותנין לעניים. עס איז איינגעפירט געוואָרען, לפני כמה שנים, ביי אונזער עיר ואם בישראל, אז מען שענקט אָרעק די כפרות פֿאַר פֿאַרשידענע צדקה צוועקען ומוסדות החסד — דורך דעם וואָס דער קונה באַצאָלט פֿאַרן עוף און פֿטור אָן עסק, ער גייט זיך אַ היים צופֿירדען אָז ער האָט יוצא געווען זיינס און אָז דער בוטשער וועט שוין טוהן דאָס איבריגע.

עס זענען ליידער דאָ פֿאַרשידענע אומאַנגענעמליכע ענינים וואָס קומען פֿאַר אױך ביי די כפרות וואָס מען שלאָגט ביי עשרת ימי תשובה. אָבער וואָס עס קומט פֿאַר ערב יו"כ איז ממש אומדערטרעגליך: עס זענען פֿאַרהאַנגען געוויסע בוטשערס וואָס זענען מדיע פֿאַר עטליכע צדקה מוסדות אָז זיי קענען נעמען כפרות און זיך אליין אָן עצה געבען מיט'ן פֿליקען און כשר מאַכען ווייל „מיר האָבען נישט קיין צייט זיך צו באַדערען דערמיט“ (כידוע איז דער חיוב אױס'ן בוטשער דאָס צו טוהן און פֿאַר דעם באַצאָלען מיר דעם פֿריז).

אױב עס איז נישטאָה קיין מוסד וואָס קען זיך פֿראַווען דערמיט גייט דאָס ליידער גראָד אין מיסט רח"ל. יאָ! דאָס איז אַ פֿאַקט, ליידער, און עס פעלט נישט אױס דאָ פֿודט בשמם צו זיין. מיר האָבען נאָר איין קשיא, אױף דעם באַצאָלען מיר \$7 אָדער מעהר? אָז אונזערע כפרות זאָללען אָנקומען אין מיסט און מיר זאָללען נישטאָמאָל יוצא זיין מצות כפרות? איז דאָס ישר'דיג אָז צו טוהן מיט אונז איין טאָג פֿאַרן יוה"כ?

מיר דאַרפֿן אלע זיך נאָכפֿרעגען און פֿאַרשטן ביים בוטשער צו ער מאַכט דאָס כשר און ווי עס קומט אָהן פינקטליך — בשבע חקירות אפילו ווי אַ גרויסער ערליכער איד דער בוטשער איז. אין זכות פֿון מקיים זיין די מצוה כתיקונה זאָלן מיר געהאָלפֿן ווערן מיט אַ גמר חתימה טובה און אַ שנה גאולה רשועה במהרה.

שמואל רובין

בעמ"ס עדותן של רבנן ב"ח
ברוקלין, ניו יאָרק